

Pārbaudes darbs

ORGANISMS UN VIDE

2. variants

Viss pārbaudes darba saturs ir pakārtots attēlā redzamajai ekosistēmai.

1. Aplūkojiet ekosistēmas attēlu! Ierakstiet tabulā organismu numurus atbilstoši to lomai vielu apritē! (10 punkti)

Organisma loma trofiskajā struktūrā	Numuri, kas apzīmē organismus
Producenti	
Primārie konsumentī	
Sekundārie (un augstāka līmeņa) konsumentī	
Reducenti	

1. Vanags
2. Graudzāles
3. Saksauls (krūms)
4. Tuksneša lapsa
5. Skorpioni
6. Tuksneša lēcējpele
7. Ķirzaka
8. Kukaiņi
9. Čūska
10. Augsnes baktērijas

2. Izmantojot vismaz astoņu attēlā redzamo organismu nosaukumus (izņemot augsnes baktērijas), izveidojiet barošanās tīklu! (6 punkti)

3. Aplūkojiet attēlā redzamos organismus! Izvēlieties no tiem 2 augus un 2 dzīvniekus un, līdzīgi kā dotajā piemērā, raksturojiet to pielāgotību kādam no abiotiskajiem faktoriem! (8 punkti)

Organisms	Uzbūves (vai fizioloģiskās) īpatnības	Nozīme
<i>Skorpions</i>	<i>Biezs hitīna apvalks</i>	<i>Pasargā organismu no izžūšanas.</i>

4. Norādiet, kāds organismu attiecību veids aprakstīts katrā piemērā! (5 punkti)
Papildiniet tabulu ar 2 organismu attiecību piemēriem no attēlotās ekosistēmas! Ierakstiet katram piemēram atbilstošo attiecību veidu! (4 punkti)

Piemērs	Attiecību veids
Pustuksnešos dzīvojošie abinieki vairojas lietus sezonā, kad izveidojas īslaicīgas ūdenstilpes, kur nērst ikrus. Kaut gan šajās ūdenstilpēs nav zivju, no ikriem izdzīvo tikai neliela daļa, jo ar tiem barojas čūskas, putni .	
Lai vasarā patvertos no karstuma un sausuma, pustuksneša abinieki slēpjas grauzēju izraktajās un pamestajās alās.	
Skorpioni aizsargā savu teritoriju, piedraudot nelūgtajam sugas brālim ar spīlēm.	
Tuksnesī mīt lielaušu ezis , kura kažokā mitinās ērces, blusas .	

5. Dažādu ekoloģisko faktoru ietekmē var notikt vienas ekosistēmas nomaiņa uz citu.

5.1. Kādi apstākļi var izraisīt attēlā redzamās ekosistēmas veidošanos no citas ekosistēmas? Pamatojiet savu viedokli! (2 punkti)

.....
.....

5.2. Aprakstiet, kā no citas ekosistēmas pakāpeniski veidojas attēlā redzamā ekosistēma! (4 punkti)

.....
.....
.....

5.3. Salīdziniet attēlā redzamās un iepriekšējās ekosistēmas produktivitāti! Pamatojiet savu viedokli! (2 punkti)

.....
.....

Punkti	1-4	5-8	9-12	13-17	18-23	24-27	28-31	32-35	36-38	39-40
Vērtējums	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10